

Öreg szó az ifjakhoz

Krúdy Gyula kiadatlan írásai

Krúdy Gyula publicisztikai írásainak eddigi legteljesebb gyűjteménye 1984 és 1987 között jelent meg. A Szépirodalmi Könyvkiadó által jegyzett — és a huszadik kötetnél sajnálatos módon félbeszakadt — életműsorozaton belül a szerkesztő, Barta András négy vastkos könyvet szentelt az író hírlapi cikkeinek. Szinte hihetetlen, de az összesen százötvenhét ívnyi terjedelemből körülbelül ötven, addig kiadatlan, a korabeli újságok hasábjairól összegyűjtött Krúdy-cikk került akkor az olvasók kezébe. És az is csak töredéke volt a Jókaiéval vetekedő, gazdag életműnek, mert szívbős búvárkodás árán talán még egyszer annyit össze lehetne gereblyézni, pedig az író 1914 előtt csak regényeket és novellákat írt.

Ezt a szorgos búvárkodást vállalta magára Kelecsényi László, aki az Aqua Kiadó gondozásában két kötetben adta közre kutatásainak réndkívül gazdag eredményét. Krúdy kötetben soha napvilágot nem látott hírlapi írásait, pontosan 112 darabot. Ezek legtöbbször a *Magyarország*, a *Polgár*, a *Déli Hírlap* és a *Reggel* című napilapból származik. Több tucat másik mellett az író ezekben a lapokban többé-kevésbé rendszeresen dolgozott, például a *Magyarországban* jelentette meg a *Pesti levelek* című sorozatát. Kelecsényi László e lebilincselően érdekes gyűjteménybe több olyan írást is felvett, amelyeket korábban cenzurális okokból hagytak ki a különböző válogatásokból és életműsorozatokból.

Amikor hírlapi frásokról

beszélünk, ezt senki ne vegye a szó mai értelmében, s különösen ne, ha Krúdy Gyuláról van szó, aki egy cseppet sem törődött a műfaji határokkal. Ezek csak azért hírlapi frások, mert újságokban jelentek meg. Egyébként pedig életképek, portrék, riportok. Meditációk és érzékeny megfigyelések. Titkok és csodák. Halk hangon elmondott krónikák. Egy kor emberi és társadalmi világának ezeregyéjszakája, amely magán viseli egy nagy író stílusának és világszemléletének markáns jegyeit. Emellett azonban még történelmi, sőt művelődéstörténeti dokumentumok is, hiszen a sok-sok apró tény, pletyka és megfigyelés hozzásegít ama „aranyidőnek” nevezett kor jobb megértéséhez. Olvashatunk az öreg Tiszáról, a Tyúkketrec-beli hazafiakról, a Margitszigeten történt disznóölésről, Ferenc József kedvelt pesti utcáiról, Ady Endréről, a királyné magyar udvarhölgyéről, kártyahősökről, szerelmi botrányokról és még ezernyi másról... Kelecsényi László gyűjteménye egy régi magyar világra nyitja rá a szemünket. Kődlovagok és szent különöcsök vonulnak el előttünk, erkölcsökkel és jámbor szokásokkal ismerkedünk meg, politikai rejtelmek kincsesládájában turkálunk. Egyszóval egy irigylésre méltó gazdag világba kirándulunk, miközben elragad a varázslatos Krúdy-próza halk muzsikája.

(*Öreg szó az ifjakhoz. Válogatta és szerkesztette: Kelecsényi László. Budapest, 1995, Aqua Kiadó*)

(f. b.)